

Vitale en veilige bedrijventerreinen – The Missing Link

De rol van Parkmanagers in het tegengaan van criminele inmenging

Door: Jimmy Maan (Senior Onderzoeker) en Sven Janssen (Onderzoeker) Centre of Expertise Veiligheid & Veerkracht bij Avans Hogeschool

Waarom dit onderzoek?

Bedrijventerreinen en de daar gevestigde ondernemingen zijn een onmisbare schakel in onze economie. Helaas zijn zij dat in sommige gevallen ook voor criminele netwerken. Voor de productie en transport van drugs zijn criminelen afhankelijk van bonafide ondernemingen, die veelal op bedrijventerreinen zijn gevestigd. Het relatief anonieme karakter van bedrijfspanden biedt ook mogelijkheden om onder de radar te opereren. Dit werkt niet alleen verloederend in de hand, maar kan ook leiden tot criminele inmenging in omliggende bedrijven. Helaas kennen we inmiddels ernstige voorbeelden van goedwillende bedrijven die onder druk worden gezet door criminelen om diensten te verlenen, producten te leveren of zelfs gericht worden geïnfiltrerd. Dit bedreigt het vestigingsklimaat op bedrijventerreinen, die in een neerwaartse spiraal kunnen belanden als criminelen eenmaal voeten aan de grond krijgen.

Uit eerder onderzoek naar criminele inmenging in het MKB kwam naar voren dat er nog veel winst te behalen

valt in de samenwerking tussen ondernemers en overheidspartijen in de zogeheten ‘ondermijningsaanpak’. Criminaliteitsbestrijding is weliswaar een publieke taak, maar om effectief op te treden is nauwe samenwerking met de ogen en oren op het terrein nodig: de ondernemers.

Verskillende rolopvattingen van Parkmanagers

Parkmanagementorganisaties kunnen beide werelden bij elkaar brengen. Zij zijn duurzaam op bedrijventerreinen aanwezig, zijn vertrouwd met de belangen van ondernemers en de lokale overheidspartijen en weten daardoor ook een brug te slaan tussen beide werelden.

Op onderwerpen als de energietransitie en gebiedsontwikkeling doen zij dit dan ook al jaren. Voor Parkmanagers is het tegengaan van criminele inmenging echter nog veelal nieuw gebied. Samen met parkmanagementorganisaties, een viertal gemeenten en diverse landelijke en regionale partners doen de Hogescholen van Amsterdam, Avans en Fontys

daarom onderzoek naar de vraag op welke wijze Parkmanagers een rol in de ondermijningsaanpak kunnen vervullen.

Parkmanagers die wij spreken zeggen graag aan de slag te gaan met dit thema op hun bedrijventerrein, maar ervaren veelal nog een kennisachterstand. Het grote aanbod aan ‘ondermijningsinterventies’ bemoeilijkt bovendien het nemen van de eerste stappen. Parkmanagers hebben daarnaast te maken met verschillen in het type bedrijventerreinen die zij beheren, hun opdrachtgevers en de opdrachten die zij meekrijgen. Niet ieder gebied heeft ook een (actieve) ondernemersvereniging, een Keurmerk Veilig Ondernemen of een BIZ. Die verschillen werken door in de verschillende rolopvattingen die Parkmanagers hanteren, zowel in brede zin als rondom het thema criminele inmenging.

Zo zijn er Parkmanagers die zich primair richten op de fysieke leefbaarheid van het bedrijventerrein; ‘De conciërge’. Zij leggen de focus op ‘schoon, heel en veilig’ en zien het op orde hebben van hun

“We zien een overheid die zich steeds meer terugtrekt, ook qua veiligheid. Maar het moet niet zo zijn dat wij zelf politie gaan spelen.” - Parkmanager

terrein, vaak aangevuld met een KVO, als basisvoorwaarde voor vitaliteit. Een andere rolopvatting die wij tegenkomen is die van ‘de verbinder’. Deze Parkmanagers zijn in staat om collectieve samenwerking onder ondernemers te organiseren. Hiervoor worden (netwerk)bijeenkomsten georganiseerd rondom thema’s die direct aansluiten bij de voorkeuren en wensen van de ondernemers. Een derde rolopvatting zien wij in de vorm van ‘de externe netwerker’. In deze rol zet de Parkmanager ook maatschappelijke thema’s op de agenda en treedt tegelijkertijd op als representant van het bedrijventerrein naar buiten.

Parkmanagers hanteren soms een combinatie van deze rollen. Elk van deze rolopvattingen kent een andere relatie tot het al dan niet een rol willen of kunnen spelen rondom criminele inmenging. Wat zij gemeen hebben is een uitgesproken behoefte om beter zicht te krijgen op criminele inmenging op het bedrijventerrein, meer kennis over het thema en een concreet handelingskader om met het thema aan de slag te gaan.

“Misschien een beetje wat meer extreem hier op [bedrijventerrein]. Maar op andere terreinen gebeurt dat ook, alleen dan zie je het niet. Men weet het niet.” (- parkmanager)

Vervolg

Om het portfolio van Parkmanagers te versterken gaat het onderzoeksteam in nauwe samenwerking met CLOK en aangesloten parkmanagementorganisaties aan de slag met de ontwikkeling van een drietal tools. Basis cursus ondermijning voor Parkmanagers In een korte onderwijsmodule worden Parkmanagers aan de hand van praktijkvoorbeelden op vlieghoogte gebracht in de ondermijningsaanpak. Wat maakt een specifiek terrein kwetsbaar? Welke rol kan je spelen als Parkmanager en waar liggen de grenzen? Wie zijn je belangrijkste partners en wat zijn hun belangen? Door in de cursus de eigen bedrijventerreinen als uitgangspunt te nemen, wordt gelijk de basis gelegd om hiermee aan de slag te gaan.

Ontwikkeltraject

Om gericht te interveniëren moet een Parkmanager weten wat er speelt op zijn

terrein. Daarom ontwikkelen wij een hands-on stappenplan om de eigen informatiepositie en het lokale veiligheidsnetwerk te versterken. Wegwijzer

Een Keurmerk Veilig Ondernemen? Een BIZ? Een escape-room of toch maar een netwerkborrel? Er is veel mogelijk, van langdurige kostbare tot incidentele, vrijblijvende interventies. Maar welke sluiten aan bij het eigen werkgebied, en hoe werken deze interventies op elkaar in? In het komende jaar worden deze uitgewerkt en gekoppeld aan de verschillende stappen van het ontwikkeltraject.

Heb jij vragen over dit onderwerp, neem dan contact op met
Kim van Os k.vanos@clok.nl of
Frederique Pel f.pel@clok.nl.